

Yttrande över Remiss nr 2 från länsstyrelsen i Västerbottens län angående energi – och klimatstrategi (dnr 452-8255-2019)

Generella synpunkter

- Sveriges lantbruksuniversitet, SLU anser att strategin lyfter fram viktiga frågor för Västerbottens län att följa upp, förbättra, samt bevaka.
- SLU uppfattar att de föreslagna fokusområdena är relevanta och ser positivt på genomgången av möjligheter med skogs- och jordbruk ur ett regionalt perspektiv.
- Skogens bidrag till den föreslagna budgeten är emellertid oklar, då rapporten diskuterar skogens ”globala” bidrag på ett sätt som är svårt att följa.
- SLU anser också att det inte framgår av strategin hur länsstyrelsen avser att genomföra åtgärder för att tillsammans med centrala aktörer nå de föreslagna målen. Utan en sådan åtgärdsplan befarar SLU att strategin kan bli verkningslös.
- SLU anser att det långsiktiga målet bör brytas ner till mätbara delmål som är realistiska utifrån vilka åtgärder som är rimliga att genomföra i olika tidsperioder. Den föreslagna budgeten, där utsläppen minskar med ett fixt procenttal årligen, betraktar SLU närmast som en räkneövning som knappast torde realiseras.
- Mot bakgrund av regionens förutsättningar skulle länsstyrelsen ha kunnat lyfta möjligheterna med skog och skogsbruk – och utvecklingen av en biobaserad ekonomi - ännu mera. Västerbotten har unika möjligheter att i samverkan mellan näringsliv, myndigheter och akademi vara ett föredöme för resterande delar av landet, och rent av internationellt, i detta avseende.

Specifika synpunkter

Fokusområde förnybara transporter

Utrikes och inrikes transporter utgör en stor del av länets utsläpp. Trafikverket pratar om tre sätt att minska inrikestrafikens utsläpp: transporteffektivisering, effektivare fordon, byte till förnybar energi. Eftersom hållbart nyttjande av biodrivmedel bara kommer att räcka till en förhållandevis liten del av omställningen behöver effektivisering och minskad energianvändning stå för en större del. I ett mer transporteffektivt samhälle föreslår trafikverket en 25 % minskning av personbilstrafik innan 2030 som framför allt bör ske i städer. Detta innebär att länet bör planera och utveckla bebyggelse för minskad biltrafik samt ökad tillgänglighet för bilfria alternativ som gång, cykel och kollektivtrafik. Minskat utrymme för bilinfrastuktur och parkering, samt lägre hastigheter

- Tätt, centralt, kollektivtrafikhäna, funktionsblandat
- Utformat för gång, cykel, kollektivtrafik, samordnat gods
- Fördubblat utbud kollektivtrafik
- Resfria möten, e-handel

Fokusområde ansvarstagande offentliga verksamheter

SLU anser generellt att det är bra att ha ett fokusområde på offentliga verksamheter. Likt de generella synpunkterna borde målet vara formulerat mer mätbart och någonstans borde det beskrivas när uppföljning ska ske. På sidan 32 finns ett påstående som kan ifrågasättas: ”Offentliga verksamheter använder till allra största del förnybara bränslen, men har precis som andra verksamheter en möjlighet till effektivisering av energiförbrukning och andra resurser”. Offentliga myndigheter använder en relativt stor mängd fossilbränslen till bland annat transporter.

Framtidens skogs- och jordbruk

Arbetet med klimatbudget bör även präglade skogs och jordbruksverksamhet, där länets unika möjligheter ur ett skogsperspektiv tas tillvara. Rapporten är oklar ifråga om vad som avses med ”brukande av skog på global nivå” (sid 10).

Fokusområde klimatsmart konsumtion

Under fokusområde klimatsmart konsumtion finns ingen målformulering vilket gör det till ett fokusområde som inte alls är uppföljningsbart. Områden som skulle kunna omfattas är t.ex. hur inköp av livsmedel går till (t.ex. andelen lokalproducerade livsmedel).

Beslut om detta yttrande har på uppdrag av prorektor fattats av dekan Göran Ståhl vid fakulteten för skogsvetenskap, SLU, efter föredragning av miljöchef Johanna Sennmark.

Innehållet har utarbetats av miljöchef Johanna Sennmark, forskare vid enheten för växtodling Johanna Wallsten samt forskningsingenjör vid avdelningen för landskapsanalys Helena Forsman,

Göran Ståhl

Johanna Sennmark